

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA PEDAGOGICKÁ
KATEDRA ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY

LITERÁRNÍ TVORBA EGY VÁLKOVÉ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Eliška Průšová

Specializace v pedagogice: Český jazyk se zaměřením na vzdělávání

Vedoucí práce: PhDr. Mgr. David Franta, Ph.D.

Plzeň, 2022

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

V Plzni, 28. 3. 2022

.....
vlastnoruční podpis

Mé poděkování patří PhDr. Mgr. Davidu Frantovi, Ph.D., za odborné vedení, trpělivost a ochotu, kterou mi v průběhu zpracování bakalářské práce věnoval.

OBSAH

ÚVOD	2
1 MEDAILON EVO VÁLKOVÉ.....	3
1.1 ROZHOVOR S EVOU VÁLKOVOU	5
2 EVA VÁLKOVÁ A ČASOPIS PLŽ.....	12
3 INTERPRETACE VYBRANÝCH BÁSNÍ Z BÁSNICKÝCH SBÍREK EVO VÁLKOVÉ	14
3.1 INTERPRETACE BÁSNÍ Z BÁSNICKÉ SBÍRKY HODINA VLKA	14
3.2 INTERPRETACE BÁSNÍ Z BÁSNICKÉ SBÍRKY TOLIKRÁT MILOSTNĚ	23
3.2.1 Kalendář.....	24
3.2.2 Jak šel smutek.....	27
3.2.3 Tolikrát milostně.....	31
3.3 KOMPARACE BÁSNICKÝCH SBÍREK <i>HODINA VLKA</i> A <i>TOLIKRÁT MILOSTNĚ</i>	33
ZÁVĚR.....	35
RESUMÉ	36
SUMMARY	37
SEZNAM LITERATURY	38

Úvod

Pro svoji bakalářskou práci jsem si vybrala téma s názvem Literární tvorba Evy Válkové. Zmíněné téma jsem si zvolila z toho důvodu, že je dle mého názoru zajímavé a z kulturního hlediska prospěšné dozvědět se o autorce, jež žije a tvoří v našem, tedy plzeňském regionu. Zaujala mě její literární činnost a spolupráce s dalšími pozoruhodnými osobnostmi.

Za hlavní cíle své bakalářské práce pokládám seznámit čtenáře s osobností Evy Válkové a představit především její básnickou tvorbu. Ve své práci se budu zabývat vlastním rozбором vybraných básní ze dvou autorčiných básnických sbírek a na závěr tohoto rozboru, zaměřeného zejména na stránku významovou, provedu komparaci obou sbírek shrnující jejich shodné a odlišné znaky.

Práce bude obsahovat celkem tři kapitoly. Začne medailonem Evy Válkové, v němž bude stručně popsán životopis spisovatelky a její literární tvorba. U tohoto medailonu bude k dispozici rozhovor se spisovatelkou. Čtenář se v něm dozví odpovědi na otázky týkající se nejen její samotné tvorby. Druhá krátká kapitola bude sledovat práci Evy Válkové zveřejněnou v číslech plzeňského literárního periodika *Plž*, přičemž úvodem vysvětlí, na co je časopis orientován. Následovat bude vlastní rozbor dvou básnických sbírek, členěný do tří podkapitol. První a druhá podkapitola bude patřit analýze vybraných básní ze sbírek *Hodina vlka* a *Tolikrát milostně* a třetí podkapitola komparaci těchto sbírek.

Na použité zdroje bude odkazováno v poznámkách pod čarou u příslušných textů a v seznamu literatury.

1 MEDAILON EVO VÁLKOVÉ

MUDr. Eva Válková, rozená Vykoukalová, se narodila 19. 4. 1953 v Ústí nad Labem. Vyrůstala v Českých Budějovicích a úspěšně zde odmaturovala na gymnáziu. V devatenácti letech odešla do Plzně, kde absolvovala Lékařskou fakultu Univerzity Karlovy. Od roku 1978 žije v Dobřanech a pracuje jako psychiatrická v tamější psychiatrické léčebně.

Její tvorba je z největší části zastoupena v poezii. Protože vykazuje známky surrealismu, bývá Eva Válková často řazena k příslušníkům právě tohoto směru. Mnozí odborníci ani sama spisovatelka se však s tímto názorem neztotožňují docela. S psaním básní začala již ve svých patnácti letech. Časopisecky publikovala v *Tvaru*, *Hostu*, *Plži* (Plzeňský literární život) a v samizdatovém sborníku *Doutník*.

V Dobřanech se seznámila s arteterapeutem profesorem Ferdinandem Kukalem. Od roku 1978 s ním po dobu třinácti let spolupracovala – doplňovala jeho obrazy verbálními ilustracemi. Práce v psychiatrické léčebně zkřížila její cestu rovněž s cestou Karla Šebka (narozeneho 3. dubna 1941, od 11. dubna 1995 neznámého), surrealistického básníka a výtvarníka, synovce spisovatele Jaroslava Havlíčka a bratrance básníka Zbyňka Havlíčka. Karel Šebek do léčebny nejprve nastoupil jako ošetřovatel a později zde opakovaně pobýval jako pacient. S Evou Válkovou psali společné verše. Díky němu se seznámila s publicistou, redaktorem a editorem publikací Vladimírem Gardavským, s jehož pomocí společné básně Evy Válkové a Karla Šebka vyšly v roce 1995 v příloze časopisu *Tvar* pojmenované *TVARy* pod názvem *Ani hlt motýla*. Eva Válková se tak stala členkou Střediska západočeských spisovatelů. V roce 2015 byla v edici *Knihy Analogonu* vydána sbírka *Sanitka básně*. Jde o výběr poezie, kterou výše zmiňovaná dvojice Válková–Šebek psala společně v letech 1984–1994.

Mezi další básnické sbírky Evy Válkové patří *Na obojku z proutku růže* (2007), *Zvláštní druh inkoustu* (2007), *Krvácím nahlas a potichu písmena* (2010), *Hodina vlka* (2015) a *Tolikrát milostně* (2020). V roce 2007 získala ocenění časopisu *Plž* za poezii. Za sbírku *Krvácím nahlas a potichu písmena* pak v roce 2011 obdržela čestné uznání od porotců literární soutěže o Cenu Bohumila Polana. V roce 2004 byly její básně zařazeny do antologie současné surrealistické poezie *Letenka do noci*. Dále je zastoupena ve sborníku *Setkání na Šumavě* (2010), v almanachu *Kočkování* (2014) či v *Plzeňském literárním almanachu 2015*.

Eva Válková uplatnila svůj spisovatelský um také v próze. Psaním terapeutických pohádek a příběhů, ke kterým ji přivedl výcvik v Gestalt terapii, provázala oblast psychiatrie, svého oboru, s oblastí literární. Jejich tvorbě se věnovala zhruba dvacet pět let, v roce 2017 vyšly pod názvem *Srdceryvnosti* a jsou členěny do tří oddílů: *Pohádkové příběhy*, *Mému Ty*, *Příběhy se opakují*. Poslední soubor těchto terapeutických pohádek-příběhů je nazván *Pohádky, mýty a jiné srdceryvnosti*.¹

---

¹ VÁLKOVÁ, Eva, lékařka v PL Dobřany a básnířka [ústní sdělení]. Dobřany, 16. 9. 2021.

¹ Eva Válková: Životopis. *Databazeknih.cz* [online]. Praha: Databaze knih, c2008-2022 [cit. 2022-03-26]. Dostupné z: <https://www.databazeknih.cz/zivotopis/eva-valkova-19519>

1.1 ROZHOVOR S EVOU VÁLKOVOU

Sešly jsme se dne 16. září 2021 v prostorách psychiatrické léčebny v Dobřanech v její pracovně. Evu Válkovou jsem osobně při této příležitosti viděla poprvé. Celkový dojem na mě zanechala velice příjemný a klidný, přičemž obzvláště výrazně jsem vnímala její velikou skromnost. Nepopírám, že jsem z našeho prvního setkání byla trochu nervózní, ale hned, jak jsme se daly do řeči, ze mě tyto pocity opadly. Položila jsem jí několik zvědavých dotazů týkajících se z největší části její literární tvorby. Dozvěděla jsem se spoustu zajímavých informací o ní samotné, o jejím vztahu k literatuře, a dokonce jsem se mnohému přiučila i z oblasti medicíny a psychologie. Rovněž jsem zjistila, že nejen jako spisovatelka, ale i jako psychiatrička je právem na svém místě, její hlas na mě totiž skutečně působil přímo terapeuticky – je tišší, ale stále Vás udržuje ve vzrušeném očekávání, co dalšího poutavého uslyšíte.

Je mi velikou ctí, že Vás poznávám, paní doktorko. Vaše tvorba mě velice zaujala.

E. V.: To se teď asi červenám *[smích]*.

Nyní si představte, že se dáte do řeči s člověkem – nadšeným čtenářem poezie, avšak doposud nezasvěceným do Vašich básní. Jak byste takovému člověku svoji básnickou tvorbu představila?

E. V.: Píšu milostnou poezii, což je patrně dáno tím, že jsem začala psát v patnácti letech, a při svém psaní vycházím hlavně z toho, co mám k dispozici, to jest ze sebe a svých vnitřních stavů. Básně nekonstruuji nijak promyšleně, spíše si je nechávám nadiktovat *[smích]*, jen málokdy vím, co přesně chci napsat, respektive se vždy jedná spíše o inspiraci než o nějakou logickou úvahu. Ještě dříve, než jsem viděla vzpomínku na rakouskou básnířku Friederike Mayröckerovou², jsem také jako ona tvrdila, že většinu básní vidím v obrazech. To pak bývá někdy problém se slovy – tedy u mne. A jako ona si myslím, že za autorku by měly mluvit básně. *[Pro demonstraci tohoto svého tvrzení mi Eva Válková dodatečně zaslala následující báseň.]*

² Dnes již zesnulá přední rakouská spisovatelka a básnířka, držitelka mnoha prestižních literárních cen. O jejím životě a její tvorbě je možné se dozvědět například zde: R.I.P. - Friederike Mayröcker. *Dybbuk* [online]. Praha: dybbuk, c2022, 4. 6. 2021 [cit. 2022-03-27]. Dostupné z: <https://www.dybbuk.cz/r-i-p-friederike-mayrocker/>

Možná že

Básně rostou

V tichu

Ale na mlčení

Se těžko odpovídá

Básní

Moje básně

Rostou

Za šumění krve

Za bubnu tepu

Se ženou do útoku

A možná kvílejí

Jako dudák

Většinou píše kratší básně, delší bývají výjimkou. Psala jsem rovněž verbální ilustrace k obrazům, na čemž jsem spolupracovala se zdejším arteterapeutem Ferdinandem Kukalem asi tak třináct let od roku 1978. Bohužel tyto věci již neexistují, protože on je den před svou smrtí kupodivu prý spálil. Poté jsem také psala verše k obrazům jiných malířů, to ovšem nikdy nebylo tak dlouhodobé a tak časté. Také jsem psala básně s Karlem Šebkem, bratrancem surrealisty Zbyňka Havlíčka. S Karlem Šebkem jsme báseň psali způsobem „ty jeden řádek, já jeden řádek“, popřípadě „ty dva řádky, já jeden řádek“ a naopak. To vyšlo s několikaletým zpožděním napřed v literárním časopisu *Tvar* a poté samostatně. Jsem tedy zařazena i v některém ze surrealistických sborníků, k surrealistům se však úplně nepočítám, protože ti tvoří milostnou poezii spíše okrajově.

Kterou z Vašich básnických sbírek byste čtenáři doporučila přečíst si jako první a z jakého důvodu?

E. V.: Když napíšu báseň, tak se mi samozřejmě nejprve líbí. S čím větším odstupem se však na ni dívám, tím jsem k ní kritičtější, ale doufám, že se zlepšuji [*smích*]. Čtenáři bych nejspíše doporučila přečíst si jako první sbírku *Tolikrát milostně*.

Popsala byste nám, jak jste se k psaní vlastně dostala, co Vás na tuto cestu zavedlo?

E. V.: S básničkami se člověk samozřejmě nejprve seznámí ve škole, kde se mi jako dítě školou povinnému líbil hlavně Jaroslav Seifert. Přečetla jsem si jeho *Vějíř Boženy Němcové*, tato sbírka se mi obzvlášť líbila. Dalším impulsem byl můj spolužák na gymnáziu, který rozdával básně, a já jsem mu na oplátku také jednu napsala. Byla strašlivá [*smích*], já už si ji nepamatuji, on prý stále ano. Poté jsme si čtyři roky psali vzájemně básně každý den. Tak to byl první trénink. S básněmi jsem pokračovala na medicíně a občas jsem je i někde přednášela. Jak jsem již zmínila, psala jsem také básně s Karlem Šebkem. Díky němu jsem se seznámila s dalšími lidmi, kteří přicházeli na jeho básnické večery pořádané v Plzni. Jedním z těchto lidí byl Vladimír Gardavský, který zařídil, že jsme básně publikovali v *Tvaru*. Takto jsem se stala členkou Střediska západočeských spisovatelů. V roce 2007 mi vyšly dvě knížky, výběry z celé mé dosavadní tvorby. Kniha *Na obojku z proutku růže* vyšla v Brně, kde měl zdejší primář Vladimír Šrámek edici věnovanou právě tvorbě lékařů. Zároveň vyšla za podpory Střediska západočeských spisovatelů kniha *Zvláštní druh inkoustu*. Surrealistická poezie *Tenkrát v noci* vyšla v roce 2004. Kromě *Tvaru* jsem ještě publikovala v *Hostu*, *Plži* a samizdatovém sborníku *Doutník*, ten vydávali surrealisté, kteří jezdili za Šebkem na návštěvu, dále ve sborníku *Setkání na Šumavě* a vlastně víceméně ve všech, které vydávalo Středisko západočeských spisovatelů. Poslední sborník Střediska se jmenoval *Kožená žena*.

Kde například jste své básně přednášela?

E. V.: Například v klubu OKO, ten tenkrát sloužil jako klub pro mediky.

Jistě se občas dozvídáte, jaké různé smysly lidé ve Vašich verších nacházejí. Ze své zkušenosti vím, že vlastní interpretace se od originálního významu mnohdy liší. Zajímá mě, jestli v takovém případě máte chuť původní význam čtenáři prozradit, nebo jste naopak spokojenější, když si lidé Vaše básně vykládají po svém.

E. V.: Jakmile se někdo zeptá, o čem daná báseň je, tak mám pocit, že jsem ji nenapsala dost dobře a dostatečně srozumitelně o tom, o čem jsem chtěla. Většinou se mě tedy lidé skutečně neptají, o čem to bylo [*smích*]. Já ji píšu o jedné věci a každý v tom poté samozřejmě vidí něco trochu jiného, ale zdá se mi, že literatura je tím kvalitnější, čím více výkladů snese. Výcvik v Gestalt terapii mě zase přivedl k psaní pohádek. Psala jsem je asi dvacet pět let, vyšly v roce 2017. Všechny ty minipříběhy za celých pětadvacet let byly

dohromady trochu nesourodé, což mi kritici vytkli. U těchto příběhů jsem se také snažila, aby měly, pokud možno, co nejvíce výkladů.

Když jste zmínila Gestalt terapii, jaké jsou její hlavní principy?

E. V.: Je to psychoterapeutický směr, který zkombinoval leccos, co existovalo již předtím. Klade důraz na „teď a nyní“, na to, že figura a pozadí jsou zaměnitelné (například známé obrazy pohárů mezi obličejí), dále na práci s tělem a jak se celá životní historie v těle daného člověka odráží (jak se cítí tvé tělo a co říká, co dělá tvá noha a podobně). Pracuje s životními příběhy přepracovanými ve formě pohádek. Používá co nejpřiléhavější výrazy, takže se často nevyhýbá ani výrazům vulgárním. Každý člověk má v sobě kritika, a jak se říká, kde je kritik, tam je i soudce a kat. Terapie je úspěšně zakončena v momentě, kdy se ten vnitřní kritik stane „kámošem“ a člověk na sebe samého začne z pohledu toho „kámoše“ pohlížet (nekritizuje se již jako trestající rodič nebo kat). Gestalt terapie mě hodně oslovila, těžím z ní i ve svém osobním životě.

Je velice pozoruhodné, jak jste dokázala spojit oblast psychologie a psychiatrie s oblastí literární. Řekla byste nám, prosím, o svých pohádkách a terapeutických příbězích něco více?

E. V.: Já jsem jejich sbírku nejprve nevydala a nechala jsem si ji rozmnožit. Příběhy jsem si musela nechat přeložit do angličtiny, protože k nám jezdili Holanďané a Norové. Mnozí lidé prý měli při čtení mých příběhů pocit, že jsem je psala i o nich.

Vaše básnické sbírky jako *Hodina vlka* nebo *Tolikrát milostně* obsahují básně nazvané podle kalendářních měsíců. Tak zvaný duch daného měsíce z příslušných básní skutečně dýchá. Prozradíte mi, zda se konkrétní měsíce staly inspirací pro tyto básně primárně, nebo vnímáte souvislosti s nimi jako vedlejší?

E. V.: Sbírka *Tolikrát milostně* vlastně vychází z toho, že původně jsme s ilustrátorkou Elen Kudrovou chtěly vytvořit kalendář. Jeden oddíl z této sbírky věnovaný tomu kalendáři je tedy skutečně inspirovaný měsíci. Jinak básně, co vznikají s názvem nějakého měsíce, jsou vždy inspirované jeho náladou. Název má tedy o té náladě vypovídat.

Podle čeho vznikají názvy Vašich básnických sbírek? Jak například vznikl právě název výše zmíněné sbírky *Hodina vlka*?

E. V.: Jako medička jsem chodila na přednášky docenta Vlka, který tvrdil, že takzvaná hodina vlka je mezi druhou a třetí hodinou ranní a že to je „nejslabší“ hodina z celého dne, protože v ní lidé nejčastěji umírají. To je způsobené nejnižším krevním tlakem, organismus je v tuto dobu celkově někde na minimu své funkce. Je také pravda, že depresivní lidé se často okolo druhé hodiny ranní budí.

Existuje v roce takový měsíc, ve kterém Vás navštěvuje nejčastěji pomyslná múza?

E. V.: To jsem nevyozorovala, myslím, si, že to záleží především na běhu mého života. Obecně lze říci, že pokud jsem se v životě s něčím potýkala, tak jsem psala hodně. V klidných a letargických životních obdobích inspirace tolik nepřicházela, protože nebyla velká potřeba ze sebe ventilovat vnitřní přetlak. Kdysi jsem měla teorii „Buď přijde štěstí, nebo báseň.“, ale to také platilo pouze pro určitá období. Teď například píšu básně, i když jsem docela šťastná. Abych psala báseň, musím být alespoň nadšená nebo něčím konfrontovaná.

Smím se zeptat, co pro Vás a Vaši básnickou tvorbu bývá inspirací nejčastěji – zda to bývají konkrétní lidé, místa, věci, nebo spíše pocity a dojmy z určitých situací, událostí...? Nebo něco úplně jiného?

E. V.: Většinou jsou to události, které jsou spojené s někým, například s partnerem nebo se setkáním s někým dalším. Každopádně mě to musí hodně oslovit, možná bychom mohli říci přímo atakovat.

Máte své místo, kde se Vám píše nejlépe? Odjíždíte za účelem psaní i mimo domov?

E. V.: To ne, básně přepadají člověka leckdes, a tak při sobě nosím neustále takový malý notýsek a propisku a píšu třeba i v autobuse nebo ve vlaku. Stává se mi, že se i zastavím uprostřed ulice. To, co mě napadne, si musím napsat hned, abych dobře zachytila kouzlo dané chvíle.

Následující otázku už jste mi v podstatě zodpověděla, ale přesto se zeptám. Potřebujete ke svému tvoření speciální podmínky jako např. specifické počasí, určitou denní dobu, atmosféru atp., nebo pro Vás tyto faktory nejsou při psaní důležité?

E. V.: Mám ráda stmívání a svítání, o nich jsem také napsala poměrně dost básní, ale jinak to skutečně záleží spíše na těch setkáních s okolím.

Máte mezi spisovateli kromě Jaroslava Seiferta ještě své další vzory? Pokud ano, které to jsou a čím Vás tito spisovatelé ovlivnili?

E. V.: Mohla bych jich jmenovat spoustu. Dříve existoval Klub přátel poezie, mám doma rozsáhlou sbírku z této edice. Tam jsou, myslím, rovnoměrně zastoupeni jak naši, tak francouzští básníci. Z českých spisovatelů mám z období svých prvních pokusů o básně ráda také Fráňu Šrámka, pak od Halase a Holana přes Kainara, Ortena, Biebla a dál a dál až k Wernischovi. Opravdu nelze spravedlivě vyjmenovat všechny. Četla jsem si je, případně za chůze i recitovala. V poslední době se už příliš k žádnému vzoru neupínám a píšu hlavně sama za sebe, ale když bych měla jmenovat někoho ze současnosti, tak mě určitě inspirovala Karla Erbová, její básně se mě mimořádně dotýkají, a když je čtu nebo poslouchám, mám husí kůži.

Vaše práce zde v psychiatrické léčebně musí být bezpochyby velice náročná. Vnímáte psaní také jako jistou formu odreagování?

E. V.: To zcela určitě. Psaní pro mě neznamená jen odreagování, ale vlastně také takovou terapii. Naši gestaltističtí učitelé tvrdili, že vyprávění příběhů bylo vlastně první formou terapie vůbec. Jak se tlupa sešla u ohně a vyprávěla si příběhy, těm lidem to pomáhalo uvědomit si, že v určité životní situaci nejsou sami, že už i mnohým dalším se něco podobného stalo a že jejich trápení není to největší na světě. Literární tvorba má tedy mimořádný terapeutický účinek a je to nejstarší medicína.

Existuje nějaká Vaše báseň, která má pro Vás osobně největší význam, hodnotu?

E. V.: Žádná konkrétní mě nenapadá, takovou bych hledala jen obtížně, protože v okamžik, kdy báseň píšu, má pro mě právě ona ten největší význam. Poté k ní začínám být kritická. Kdysi někdo řekl, že báseň je jenom to, co napíšete, co pak necháte tři měsíce ležet a potom to proškrtáte [*smích*]. Já už se tedy povětšinou k věcem, které napíšu, po třech měsících

nevracím, to jen, když bych něco chystala do tisku. V každém případě napřed něco napíšu a potom to proškrtám.

Jakou literaturu nejraději čtete Vy? Máte svůj nejoblíbenější žánr, či přímo nejoblíbenější knihu?

E. V.: Fascinovala mě kniha *Hobit aneb Cesta tam a zase zpátky*, dále *Všechno, co opravdu potřebuju znát, jsem se naučil v mateřské školce* a také čtu ráda Raye Bradburyho. Ve všech žánrech jsou knihy, které mě něčím osloví, a když nějakou knížku začnu číst, povětšinou ji už neodložím.

Prozradíte nám na závěr, zda v současné době pracujete na dalším díle?

E. V.: Chystám dvě knihy k vydání, momentálně spolupracuji s Milanem Bauerem a jeho grafikami. Doufáme, že nám naše společné plány vyjdou.

Budeme se těšit. Velice Vám děkuji za Váš čas.

E. V.: Potěšení je na mé straně.

2 EVA VÁLKOVÁ A ČASOPIS PLŽ

Plzeňský literární život, známý pod zkratkou *Plž*, je literární měsíčník vydávaný občanským sdružením Pro libris ve spolupráci s Ason-klubem, Knihovnou města Plzně, Střediskem západočeských spisovatelů a Kruhem přátel knižní kultury.³ Měsíčník navazuje na literární periodikum *Pramen*, kdysi redigované spisovateli Janem Vrbou, Emilem Vachkem a Bohumilem Polanem. Od vydání posledního čísla *Pramene* do vydání prvního čísla *Plže* v říjnu roku 2002 uplynulo celých sedmdesát čtyři let.⁴

Hlavním cílem časopisu *Plž* je prezentovat literární tvorbu z plzeňského regionu, přičemž o něm platí, že „se nechce uzavírat do generačních ulit a snaží se poskytovat prostor renomovaným autorům stejně jako mladým literátům, spjatým s Plzní a Plzeňským krajem“⁵. Samotné akronymum názvu měsíčníku není náhodné a nese své skryté, vnitřní opodstatnění, neboť *Plž* „během svého putování putuje bez ulity, aby zůstal dokořán otevřený pro všechny milovníky literatury“⁶.

Eva Válková publikovala v *Plži* své texty poprvé v desátém čísle z roku 2004. V rubrice *Poezie* má otisknutých devět básní ze své básnické sbírky *Na obojku z proutku růže*. Jednou z nich je báseň s názvem *Odpoledne se Šebkem*, ve které popisuje chvíle strávené psaním společných básní se surrealistou Karlem Šebkem.

Spisovatelčiny vzpomínky na Karla Šebka, mající tentokrát výrazovou formu nikoliv poezie, ale prózy, jsou zveřejněny v dubnovém čísle z roku 2005. Z textu se dozvídáme o osobnosti tohoto výstředního surrealistického básníka, o jeho životě a osudu a v neposlední řadě také o tom, jak ho vnímali lidé, kteří se jako Válková pohybovali v okruhu jeho přátel, známých a kolegů. Co se týče její spolupráce s Karlem Šebkem, dozvídáme se, že se nestřídali verš po verši, jak bychom se až doposud mohli domnívat, nýbrž „až u dna obrazu nebo myšlenky“⁷. Důvodem, proč se článek objevuje právě v tomto čísle, je skutečnost, že v té době uplynulo deset let od doby, co se básník stal nezvěstným.

³ *Plž - Plzeňský literární život*. *Knihovna Plzeň* [online]. Plzeň: Knihovna města Plzně, 2016 [cit. 2022-02-12]. Dostupné z: <https://knihovna.plzen.eu/e-knihovna/vydane-publikace/plz-plzensky-literarni-zivot.aspx>

⁴ Pozn. 3.

⁵ Pozn. 3.

⁶ Pozn. 3.

⁷ VÁLKOVÁ, Eva. Šebek. *Plž* [online]. 2005, **IV**(4), 21 [cit. 2022-02-12]. Dostupné z: https://knihovna.plzen.eu/Files/knihovnampe_knihovna/Plz/Plz_05/Plz_04_05_web.pdf

Stejného roku, akorát v čísle zářijovém, byly v rubrice *Portrét Plže* pod souhrnným názvem *Inventář lásky a jiné texty* opublikovány verše Evy Válkové (včetně těch společných s Karlem Šebkem) a jeden její příběh pojmenovaný *Orfeus*. Předchází jim řádky z pera Vladimíra Gardavského, v nichž se dočteme o jeho setkání se spisovatelkou, o ní a Karlu Šebkovi, jak je dohromady Gardavský vnímal, a především pak o její tvorbě, kterou on charakterizuje jako „nadmíru upřímné ohledávání těch nejintimnějších záchvěvů vlastní duše a následné básnické zaznamenávání tohoto sebetrýznivého procesu“⁸.

V dubnovém čísle z roku 2006 si Eva Válková bere na pomoc svého tou dobou již řadu let nezvěstného spoluautora Karla Šebka a uveřejňuje jejich společné *Netištěné básně*. V rubrice *Stopy* téhož čísla si můžeme přečíst báseň Karla Šebka *Posvátný papír* věnovanou Evě Válkové. Tato báseň je připojena k vyprávění Pavla Řezníčka o osudu Karla Šebka – o jeho mnoha nepovedených sebevražedných pokusech a následném záhadném zmizení v roce 1995.

Autorka i v průběhu dalších let do časopisu s větší či menší pravidelností přispívala, a to, jak se dá z jejího zaměření předpokládat, především svými básněmi, z nichž několik jich nalezneme ve sbírkách *Hodina vlka* a *Tolikrát milostně*. V čísle prosincovém roku 2018 a dubnovém, červnovém a listopadovém roku 2020 se již objevují její terapeutické pohádky-příběhy, jmenovitě *Pohádka o princí s mlsným jazýčkem*, *Montekové a Kapuletové*, *Pohádka, která začíná svatbou*, *Princ a princezna*, *O pomoci*, *Eva a zahrada pokušení*, *Kouzelná květina* a *A pohádka*.

---

⁸ GARDAVSKÝ, Vladimír. Eva Válková: *Inventář lásky a jiné texty*. *Plž* [online]. 2005, **IV**(9), 2 [cit. 2022-02-12]. Dostupné z: https://knihovna.plzen.eu/Files/knihovnamp/e_knihovna/Plz/Plz_05/Plz_09_05_web.pdf

3 INTERPRETACE VYBRANÝCH BÁSNÍ Z BÁSNICKÝCH SBÍREK EVO VÁLKOVÉ

3.1 INTERPRETACE BÁSNÍ Z BÁSNICKÉ SBÍRKY HODINA VLKA

Zimní tajemství

Básnickou sbírku *Hodina vlka* otevírá *Zimní tajemství*. Jak již název napovídá, básni vévodí nálada zimního počasí a stejně jako toto roční období je zahalena do tajů naznačujících zde tělesnost a milenecký vztah dvou osob. Báseň nevyvolává pocity chladu, neboť motivy zimy jsou bohatě vyváženy motivy tepla, zastoupenými substantivy jako oheň či krev. Autorka v básni spojuje teplo s bezpečím těla. Ve strofě „*Zůstat rozumní / Zůstat rozumní / Křičí rozum / A vrací nás zpět / Na rozbité cesty / Jarmarečnických vozů*“⁹ může čtenář vidět spojitost verba *křičet* a adjektiva *rozbitý*, neboť oboje je známkou jisté rozkolísanosti a nepokojů. Rozbité cesty, na které dané osoby vrací křičící rozum, naznačují život bez iluzí. To, že jde o cesty právě vozů jarmarečnických, by mohlo znamenat, že jsou tyto osoby posílány na cestu jakéhosi trhu života. V básni je rovněž vyjádřena neshovívavost života. V závěru básně lze sledovat gradaci, která je současně gradací milostného aktu: „*A zrychluješ dech / Do fanfár / Vítězných křelí*“¹⁰. Gradace se objevuje i na samém konci básně, kde pracuje s protikladem ticha na jedné straně a tepajících granátů na straně druhé. Autorka zdůrazňuje sílu ticha, která podle ní dokáže zastavit něco tak prudkého a hlučného, jako jsou tepající granáty, které mají roztříštit sklo. Tato slova působí na smyslové, konkrétně sluchové vnímání čtenáře.

Tak také

Další báseň nese název *Tak také*. V této básni se objevují motivy zralého života a života čistého, neposkvrněného. Toho autorka docílila pomocí využití pohádkových postav, konkrétně královny jakožto zralé ženy a Popelky, nevinné, mladé dívky. Báseň úvodem říká: „*Královna / Se znovu stala / Popelkou*“¹¹, čemuž bychom mohli rozumět tak, že ze zralé ženy se znovu stala ona mladá dívka, avšak její pokračování „*V pavučinách / Cizích duších / Přebírá / Z vyhořelých snů / Co může vzkličít*“¹² vede k myšlence, že naopak zralá žena má vyhaslé sny, ze kterých již nic nevzkličí, a Popelkou se stala z důvodu takzvaného vyhoření.

⁹ VÁLKOVÁ, Eva. *Zimní tajemství. Hodina vlka*. Plzeň: NAVA, 2015, s. 5. ISBN 978-80-7211-482-5.

¹⁰ VÁLKOVÁ, pozn. 9, s. 6.

¹¹ VÁLKOVÁ, Eva. *Tak také. Hodina vlka*. Plzeň: NAVA, 2015, s. 7. ISBN 978-80-7211-482-5.

¹² VÁLKOVÁ, pozn. 11.

Symbolem čistoty a milování je tu bílá lilie. Autorka píše, že právě na neposkvrněném ulpí mnohé věci, „*Největší skvrny / Radost a krev / Slzy a pyl*“¹³, avšak pro milování je těžké odolat.

Rybníky

Báseň *Rybníky* nese pod svým názvem věnování „Šrámkovi a Šrámkovi“. Jedním ze Šrámků by s velkou pravděpodobností mohl být český básník Fráňa Šrámek. Napovídá tomu i fakt, že autorka prohlásila Fráňu Šrámka za svého oblíbeného básníka již z dob svých počátečních pokusů o psaní básní. V případě druhého Šrámků může jít o Vladimíra Šrámka, editora edice *Srdeční výdej*. Evě Válkové v edici vyšla básnická sbírka *Na obojku z proutku růže*.

Za zamyšlení rovněž stojí, proč autorka pojmenovala báseň právě *Rybníky*. Tuto skutečnost lze chápat jako souvislost s Jinolickými rybníky u Jičína. Jinolické rybníky, sestávající ze tří vodních ploch, se nacházejí v prostředí pod Prachovskými skalami, jež jsou součástí Chráněné krajinné oblasti Český ráj. Právě na jižním okraji Českého ráje leží v Královéhradeckém kraji v okrese Jičín město Sobotka, rodiště Fráni Šrámků.

V popisu rybníku se mísí slova obyčejná, vytvářející ve čtenáři představu zcela bez příkras, jako jsou voda, bahno či slovní spojení bobtnající žabinec, se slovy popisujícími rybník více poeticky, těmi jsou stříbro či epiteton ornans *šperk vážky*. S posledním jmenovaným prvkem souvisí zastoupení živočichů žijících poblíž rybníků. Vážka svým vzezřením skutečně připomíná například stříbrnou brož. V další strofě figurují volavky evokující spánkem ve tmě, neviditelností a dlením ve vzpomínkách melancholickou náladu.

Báseň pracuje s protiklady. Objevuje se vlak, symbol rychlosti a uspěchaného života, a proti němu volavky, jež jsou zde ztělesněním vleklosti, jako by se svět a čas kolem nich zastavily. „*Napůl stříbro / Napůl stín*“¹⁴ odkazuje k opaku jasnosti a ponurosti, možná pochybnosti. „*Napůl voda / Napůl bahno*“¹⁵ je čiré proti kalnému a v řádcích „*Stříbro / Nad bobtnajícím žabincem*“¹⁶ můžeme spatřit protiklad něčeho krásného, elegantního, vznešeného (stříbra) s něčím vcelku odpudivým, nevábým, jako je bobtnající žabinec. V tomto případě také pozorujeme, že autorka staví to hezké a vznešené nad to obyčejnější či na pohled méně příjemné. Podobná skutečnost se objevuje i na konci první části básně: „*A nad tím vším /*

¹³ VÁLKOVÁ, pozn. 11.

¹⁴ VÁLKOVÁ, Eva. *Rybníky. Hodina vlka*. Plzeň: NAVA, 2015, s. 9. ISBN 978-80-7211-482-5.

¹⁵ VÁLKOVÁ, pozn. 14.

¹⁶ VÁLKOVÁ, pozn. 14.

*Šperk vážky*¹⁷. Vztáhneme-li verše k milostnému poměru dvou lidí, mohli bychom si jejich smysl vyložit tak, že vztah milostné povahy bývá vždy, obrazně řečeno, „světlo a tma“, ale že na něm člověka vždy něco zláká, i když si je vědom, že ho peripetie neminou.

Doznívání snů

Báseň *Doznívání snů* vyvolává v mysli čtenáře představu rána, kdy milenec nechává po noci plně vášně svoji milenku samotnou. Verše vytvářejí atmosféru známého prázdného ticha, které se rozhostí po něčem hlučném, intenzivním, ticha, v němž, jak říká název, něco doznívá. O tom samém svědčí verš „*Zářily / Na mém těle / Safíry na útěku*“¹⁸. *Safíry* mohou svou temně modrou barvou symbolizovat noční oblohu. „*Kočky / Předly / Z chuchvalců smutku / Něco hřejivého*“¹⁹ utvrzuje dojem opuštěné milenky, které je líto, že něco krásného skončilo, ale zároveň ji hřejí vzpomínky. Autorka zde zajímavým způsobem pracuje s homonymem *příst*. První význam tohoto homonyma se zjevně vztahuje ke zvuku vydávanému kočkami, avšak druhý význam předení jakožto činnosti sloužící ke zhotovení příze z textilních vláken se v tomto případě s významem prvním prolíná, neboť kočky jako by předly hřejivou přízi z chuchvalců textilního vlákna zvaného smutek.

Barvy druhých vidím jen přes své zbarvení

Již při čtení prvních řádků básně *Barvy druhých vidím jen přes své zbarvení* na čtenáře přímo dýchne atmosféra plná tajemna a hrůzy. V básni hrají hlavní roli názvy motýlů, kdy je proti sobě staven smrtihlav jako prvek zkázy, neštěstí, a modrásci a žluťasci zastupují ztrácející se optimismus a radost ze života. Motýli spolu pomyslně hrají karetní hru *Prší*, přičemž smrtihlav má se svým esem navrch a vyhrává nad srdcem protihráčů. S podstatou básně souhlasí i barvy motýlů – smrtihlav je oproti modráskům a žluťáskům zbarven daleko méně vesele. „*Bílá proti černé / Černá proti bílé*“²⁰, jedno z nejznámějších a nejfrekventovanějších opozit také svoji barevnou symbolikou reprezentuje dobro a zlo, štěstí a neštěstí. Objevují se vrásky jako symbol stáří, smutku, avšak veršem „*A jemné vrásky odžitého / Se lesknou / V rose slz*“²¹ nemusíme rozumět pouze stáří jako takové, ale i konec nějakého milostného vztahu, lásky. V dalších verších je patrná gradace. Najednou je

¹⁷ VÁLKOVÁ, pozn. 14.

¹⁸ VÁLKOVÁ, Eva. *Doznívání snů. Hodina vlka*. Plzeň: NAVA, 2015, s. 10. ISBN 978-80-7211-482-5.

¹⁹ VÁLKOVÁ, pozn. 18.

²⁰ VÁLKOVÁ, Eva. *Barvy druhých vidím jen přes své zbarvení. Hodina vlka*. Plzeň: NAVA, 2015, s. 11. ISBN 978-80-7211-482-5.

²¹ VÁLKOVÁ, pozn. 20.

přítomna barva červená jako barva krve. Na scénu nastupuje vrah, konatel tragického osudu. Čtenáře by mohlo napadnout, že za onoho vraha je převlečená nešťastná, až tragická láska, partner, který ubližuje. Samotný název básně si můžeme vyložit tak, že člověk má i přes dlouhodobý vztah či dlouhodobé soužití možnost doopravdy poznat druhou osobu (*barvy druhých*) až v důležitých životních situacích, neboť za člověka mluví především jeho činy a skutky, to, jak v dané situaci jedná, a doslova v jakých barvách nás zanechá. Poslední verš říká, že ještě horší než bolest tělesná je bolest duševní.

Střípky

Báseň *Střípky* pojednává, synesteticky řečeno, o hořkých pocitech spojených s vyhaslou láskou a o zmařených nadějích. Na jejím začátku autorka píše „*Po výsledku inkvizice / Nikdo netančí*“²². Spojení *výslech inkvizice*, svým pravým významem církevní instituce vyhledávající a soudící kacíře, zde nepřímo hovoří o osobě jdoucí proti citům osoby druhé. Autorka v básni melancholicky proplová jednotlivými ročními obdobími. Strofa „*Ještě ani / Nenapadal sníh / A mě už píchají / Hroty sněženek / Do dlaní / Hroty bradavek / Vzrušených / Bláznivým jarem / Nedoufaným*“²³ vyjadřuje jakousi úspěchanost, kdy člověk není schopen žít přítomným okamžikem, ale nešťastný stále čeká na něco, co má teprve přijít, leč předem tuší, že očekávání nebudou naplněna. Čas zde figuruje spíše jako nepřítel, který páchá více škody než užitku, nehojí rány a ani příliš neučí člověka být silnějším. Autorka poukazuje na netečnost partnera vůči citové újmě druhé osoby. Strofou „*S hlubinou v očích / Stále neumím / Chodit po vodě / Stále ještě neumím / V tom chodit*“²⁴ je popisována prozatímní neschopnost umět se nad daný problém povznést. Báseň končí stavem rezignace, ponechání věci osudu, ať rozhodne on sám.

Historie

Báseň *Historie* vypráví o lásce, do které partneři nedali všechno, o lásce, která tu sice v jisté formě byla, ale poměrně snadno a brzy odezněla. Tato láska byla příliš střízlivá, dá se říci promarněná: „*V kotli alchymie / Mohli jsme tavit / To nejlepší z nás*“²⁵. V básni se vyskytují křídla motýlů a hřiva koně jako symboly prchavosti a protiklad živlů ohně a vzduchu. Je tu patrný jistý strach ze závazků; autorka naznačuje porozchodové přemítání nad tím, co

²² VÁLKOVÁ, Eva. *Střípky. Hodina vlka*. Plzeň: NAVA, 2015, s. 12. ISBN 978-80-7211-482-5.

²³ VÁLKOVÁ, pozn. 22, s. 13.

²⁴ VÁLKOVÁ, pozn. 22, s. 13.

²⁵ VÁLKOVÁ, Eva. *Historie. Hodina vlka*. Plzeň: NAVA, 2015, s. 14. ISBN 978-80-7211-482-5.

mohlo být uděláno lépe nebo jinak, výčitky spojené s nedostatečným vyznáváním lásky: „*Kdo z nás / Potřeboval slyšet / Jsi pro mě víc než vesmír*“²⁶. Čtenáře může napadnout, že bývalí partneři měli z lásky přímo strach, báli se ji projevovat.

Situace

V básni *Situace* autorka vypráví o vykrádání domu. Tím domem je velmi pravděpodobně myšlena duše, neboť v básni se později dočítáme: „*Vyhnána ze sebe / Krupobitím slov / Palbou vět / Bičem myšlenek*“²⁷. První strofa básně prozrazuje, že by mohlo jít o dlouhodobé problémy ve vztahu, kdy jedna osoba duševně vykrádá osobu druhou, jež si tuto skutečnost začne uvědomovat až později. Postupuje se od léta k zimě, kdy léto je zobrazené jako vcelku optimistické a hravé, avšak směřováním k zimě tato hravost opadá, naopak dochází k sílícímu pesimismu, a to právě vlivem již zmíněného duševního vykrádání. Nakonec je autorka, která se v básni dokonce představuje („*Jsem Eva*“), „*Vyhnána / Na poušť / Bez tvých rtů / Které spolykaly / Hudbu mlčení*“²⁸. Říká, že skončila zcela opuštěna a že jí nezbylo téměř vůbec nic. Píše, že byla vyhnána „*Pro netušený hřích*“²⁹, byla tedy potrestána za něco, co nespáchala, nebo o tom alespoň nevěděla. Dále však statečně bojuje. Poslední část básně se jeví jako zobrazení stavu situace po uplynutí určitého množství času. Není zde již patrná bolest ani drama, spíše na nás z veršů číší jakási duševní prázdnota podobná prázdnotě po vykradení domu, k čemuž autorka tento stav trefně přirovnává, jak již bylo rozebíráno na začátku. Při čtení řádků „*Pod kůží / Jezírko úzkosti / Osamělá žena / V cukrárně*“³⁰ si můžeme představit ženu sedící samotnou u stolu v cukrárně, oblečenou jako dámu, s velikým elegantním kloboukem na sklopené hlavě, avšak s vážným, až posmutnělým výrazem v bledé tváři bez náznaku úsměvu, před sebou zákusek na bílém talíři a v ruce vidličku, jíž se dezertu zamyšleně dotýká. Pozoruhodný básnický obrat „*Make-up hudby / Barví chvíle / Na čokoládovo*“³¹ zapůsobí hned na několik smyslů čtenáře najednou – na sluch, chuť i zrak. V závěrečné strofě stojí „*Žena / Zákusek*“³² a poté „*Žena zákusek*“³³, čímž autorka patrně chtěla navodit představu nejdříve ženy

²⁶ VÁLKOVÁ, pozn. 25, s. 15.

²⁷ VÁLKOVÁ, Eva. *Situace. Hodina vlka*. Plzeň: NAVA, 2015, s. 16. ISBN 978-80-7211-482-5.

²⁸ VÁLKOVÁ, pozn. 27.

²⁹ VÁLKOVÁ, pozn. 27.

³⁰ VÁLKOVÁ, pozn. 27, s. 17.

³¹ VÁLKOVÁ, pozn. 27, s. 17.

³² VÁLKOVÁ, pozn. 27, s. 17.

³³ VÁLKOVÁ, pozn. 27, s. 17.

a zákusku a poté ženy jako zákusku pro nějakého muže. Kromě ženy přirovnává autorka ke sladké lahůdce i lásku. Nabízí se myšlenka, že tak činí z důvodu vyjádření krátce trvajících požitků, jakési pouhé sladké tečky.

Říjnově

Jeden z kousků poezie ze sbírky *Hodina vlka* nesoucí ve svém názvu název kalendářního měsíce se pyšní názvem *Říjnově*. Z této básně přímo křičí zmařené sny a ztráta posledního zbytku nadějí. Mnoho čtenářů se s ní jistě ztotozní, neboť každý v životě zažije situaci, kdy uvěří někomu, kdo dokáže obstojně klamat slovy, avšak později se ukáže, že šlo o pouhé plané řeči a že pravé skutky se nekonají a pravděpodobně již ani konat nebudou: „*Natěšení snů / Narazilo / Do obrazu reality*“³⁴. Krutost této reality autorka přirovnává k „*mrazivé královně mečů s uťatou hlavou v ruce*“. Ona uťatá hlava ztvárňuje kromě krutosti také zmar, cosi definitivního, nevratného.

Tma křídel

Báseň *Tma křídel* opět působí zachmuřeně a pesimisticky. Autorka zde jako v básni *Barvy druhých vidím jen přes své zabarvení* používá symbolu motýlů. Na jedné straně je lehkost („*Některé věci / Nepůsobí / Jak záclony motýlích křídel*“³⁵) a na druhé tíha („*Závoje mūr / Těžkých / Temných / Přízraků*“³⁶). Pod řádky „*Odkud / Jak ze sklepení kostelů / Vzhlížíme / K paprsku blanitého blankytu*“³⁷ se čtenáři vybaví obraz člověka uvězněného ve studeném sklepení, kde se u stropu nachází jen jedno malé zamřížované okénko, skrz něž není vidět víc než malý kousek nebe a jímž prochází alespoň troška denního světla, symbolizující naději. Tento výjev může odpovídat stavu myslí, kdy se člověk cítí uvězněn ve svém vlastním těle či ve své vlastní mysli. Autorka tento stav konkrétně přirovnává k uvěznění pod křídly mur jako pod těžkým závojem, přičemž „*blanitým blankytem*“ rozumíme blánu křídel, zpod nichž jako bychom v těžkých chvílích vzhlíželi vzhůru vstříc lepším zítřkům, stejně jako vězeň vzhlíží skrz zamřížované okénko k nebi.

³⁴ VÁLKOVÁ, Eva. *Říjnově*. *Hodina vlka*. Plzeň: NAVA, 2015, s. 19. ISBN 978-80-7211-482-5.

³⁵ VÁLKOVÁ, Eva. *Tma křídel*. *Hodina vlka*. Plzeň: NAVA, 2015, s. 32. ISBN 978-80-7211-482-5.

³⁶ VÁLKOVÁ, pozn. 35.

³⁷ VÁLKOVÁ, pozn. 35.

Jízda Prahou

Báseň *Jízda Prahou* skutečně věrně zobrazuje život našeho hlavního města – „*Majestát klášterů a hradů / Hemživé ulice / A polospánek budov / Zelené exploze stromů*“³⁸. Báseň vyvolává nejistotu, nejednoznačnost, což autorka „zakreslila“ právě do typické pražské scenérie, kde se na jedné straně setkáváme s rušnými ulicemi plnými lidí a zvuků a když pak zahne do některé z menších uliček, máme často pocit, že se pozastavil čas. Tato nálada je znázorněna pomocí veršů „*Procházím nevěřící / Skepsí / Hemžením a polospánkem / A mezi dlážděním / Pár křehkých lístečků víry*“³⁹.

Ospalá sopka

Báseň *Ospalá sopka* vypráví o mileneckém vztahu, o jeho kráse a kouzlu a zároveň o slzách a smutku, které takovýto vztah přináší. Pokud si dva milenci řeknou, že mezi sebe nebudou vnášet žádné city, nedokáží si pak často připustit, že ve skutečnosti jim ten druhý není tak lhostejný, jak by si přáli: „*Jenom si nepřiznat / Ostří slz*“⁴⁰. Pozoruhodné je autorčino připodobnění společných chvil těchto dvou lidí k ospalé sopce, kdy sopka jako taková bývá symbolem neklidu, bouře, vášně, avšak zde je poněkud líná, ospalá, jako bývají milenci po probdělé noci, kdy žili pouze pro danou chvíli a neřešili, jak to s nimi bude dál. Krev kolující jim v žilách přirovnává k magmatu sopky. Ráno pak přijde „vystřízlivění“ z euforie a nastoupí smíšené pocity.

Noční můra

Báseň *Noční můra* může nést dva významy – jednak by mohla být pojmenována po zlém snu či po něčem nepříjemném, čeho se člověk děsí a co nechce zažít, jednak její název může znamenat nočního motýla neboli můru. Jako pravděpodobná varianta se jeví, že autorka oba významy spojila, neboť v básni se objevuje autorčín oblíbený motiv motýla („*Přebírání šuplíků / Všech dávných úmyslů / Drolivých motýlích křidel přání*“⁴¹) a zároveň celá báseň vyvolává ponuré, temné i děsivé pocity: „*Zakuklená / Líhnu se / Přízrak přízraku / Nejsem si jista / Kdo jsem*“⁴².

³⁸ VÁLKOVÁ, Eva. *Jízda Prahou. Hodina vlka*. Plzeň: NAVA, 2015, s. 46. ISBN 978-80-7211-482-5.

³⁹ VÁLKOVÁ, pozn. 38.

⁴⁰ VÁLKOVÁ, Eva. *Ospalá sopka. Hodina vlka*. Plzeň: NAVA, 2015, s. 53. ISBN 978-80-7211-482-5.

⁴¹ VÁLKOVÁ, Eva. *Noční můra. Hodina vlka*. Plzeň: NAVA, 2015, s. 57. ISBN 978-80-7211-482-5.

⁴² VÁLKOVÁ, pozn. 41.

Hodina vlka

Sbírka obsahuje báseň, která s ní nese totožný název, tedy *Hodina vlka*. Jak Eva Válková prozradila v rozhovoru, hodinou vlka rozumíme časové rozmezí mezi druhou a třetí hodinou ranní, které je specifické tím, že v něm lidé nejčastěji skonávají a lidé trpící depresemi se v tomto období nejvíce budí ze spánku. Samotná báseň s tím koresponduje, neboť má pesimistický tón, hovoří o vnitřní prázdnotě, o obnaženosti duše a vlastního nitra, o ztrátách.

Příběh

Báseň *Příběh* je proměnlivá. Na začátku má autorka zbožná přání a úmysly, poté sní sladké sny, najednou přichází prudké prozření a bolest, následují pochyby a v závěru doufání v milost. Báseň může být příběhem lásky, v jejímž průběhu a vývoji od začátku do konce člověk tyto stavy prožívá.

Slunce

V básni *Slunce* sledujeme jako v básni *Příběh* jistý vývoj. Tentokrát autorka nejprve vyjadřuje chuť žít skrytě a v soukromí, neukazovat se, avšak počítá s tím, že jednou bude mít touhu z pomyslného stínu vystoupit; čtenáře může napadnout, že báseň hovoří například o touze člověka prožít harmonické stáří: „*Ale nutkání semen / Vzklíčit / Vykvést / A časem dojít / K jablkům a trnkám / Uzrání / A to jen na slunci*“⁴³.

Šebek

Báseň *Šebek* je věnována osobnosti surrealistického básníka a výtvarníka Karla Šebka, se kterým Eva Válková spolupracovala. Autorka na něj v básni vzpomíná a popisuje jeho nezřízený život („*Řítil se / Na plný plyn / Ze všech kopců*“⁴⁴).

Vzpomínka

Začátek básně *Vzpomínka* navozuje nostalgickou náladu. Toho je dosaženo verši hovořícími o dnech, kdy se léto chýlí ke konci a pozvolna nastupuje podzim: „*Místa / Ztrát pozdního léta / Polštáře / Uschlých trav / A polední slunce / Na prvním kroku k západu*“⁴⁵. Ve druhé

⁴³ VÁLKOVÁ, Eva. *Slunce. Hodina vlka*. Plzeň: NAVA, 2015, s. 61. ISBN 978-80-7211-482-5.

⁴⁴ VÁLKOVÁ, Eva. *Šebek. Hodina vlka*. Plzeň: NAVA, 2015, s. 62. ISBN 978-80-7211-482-5.

⁴⁵ VÁLKOVÁ, Eva. *Vzpomínka. Hodina vlka*. Plzeň: NAVA, 2015, s. 68. ISBN 978-80-7211-482-5.

sloce však autorka podotýká, že není vše ztraceno a něco přesto přetrvává: „*I tak / V ústech růže / Poupě jazyka / V ústech růže / Poupě údu / Žezlo královny*“⁴⁶.

Svoboda...

Báseň s názvem *Svoboda...* pojednává o nežádané volnosti, jež přichází po rozchodu s partnerem a na níž se zpočátku velmi těžko zvyká. Autorka popisuje své pocity a vnitřní stavy, tíhu vzpomínek, to, jak ji vztah poznamenal a co všechno v ní zanechal. Náhlá svoboda jí dává pomyslná křídla, která jsou však zraněná vším tím, co se ve vztahu mezi ní a jejím bývalým partnerem událo („*Křídla / Ohořelá požáry*“⁴⁷). Uvědomuje si, že již svého bývalého partnera nevlastní.

Jako peří...

Báseň *Jako peří...* nese opět téma nešťastné lásky a rozchodu. Za účelem vyjádření pocitů plynoucích z nešťastné lásky je zde užito motivů smrti („*Ostříhala sem tě / Ze záhrobní lásky*“⁴⁸). Objevuje se také poměrně typický motiv mrtvého ptáka, jehož peří je přirovnáváno k vlasům bývalého partnera, přičemž vlasy jsou v tuto chvíli to jediné, co po bývalém partnerovi zbylo.

Větvičky mých cév...

Báseň *Větvičky mých cév...* pojednává o lásce, o náklonnosti, avšak zároveň z ní číší obavy, neboť v jejím závěru je patrná jistá skepse, nejistota. Autorka se v básni vyjadřuje skrze symbol stromu („*Větvičky mých cév / Prorůstají k tobě / A žilkování myšlenek / Se snáší jako závoj / Nad hlavou / Nebo je to síť / Na úlovek / Zaskočených duší*“⁴⁹).

Stýská se mi...

Následuje báseň s názvem *Stýská se mi...* Zdá se, že pojednává o stesku po krátké lásce, která odešla tak rychle, jako přišla („*Stýská se mi / Po těle / Po bezpečí stromu / Přitulení a přikrytí / Po teple / Rozpačitého dechu*“⁵⁰). Tato láska vznítla divoký plamen pomíjivě vášně, jenž nejspíše hlavně kvůli své ukvapenosti velmi brzy a náhle zhasl („*Přece jsme nečekali / Překvapení najednou / Ve štávě / Nedočkavosti*“⁵¹).

⁴⁶ VÁLKOVÁ, pozn. 45.

⁴⁷ VÁLKOVÁ, Eva. *Svoboda...* *Hodina vlka*. Plzeň: NAVA, 2015, s. 23. ISBN 978-80-7211-482-5.

⁴⁸ VÁLKOVÁ, Eva. *Jako peří...* *Hodina vlka*. Plzeň: NAVA, 2015, s. 26. ISBN 978-80-7211-482-5.

⁴⁹ VÁLKOVÁ, Eva. *Větvičky mých cév...* *Hodina vlka*. Plzeň: NAVA, 2015, s. 27. ISBN 978-80-7211-482-5.

⁵⁰ VÁLKOVÁ, Eva. *Stýská se mi...* *Hodina vlka*. Plzeň: NAVA, 2015, s. 35. ISBN 978-80-7211-482-5.

⁵¹ VÁLKOVÁ, pozn. 50.

K moudrosti...

V básni *K moudrosti...* autorka hovoří o vlastní nedospělosti. V souvislosti se svými pocity však používá kromě přívlastků „ukřivdění“ a „trucovité“ také přívlastek „vrásčité“, jenž není pro popis dětinskosti zcela typický. Dále píše „Zkazit se / A nedozrát / Je to snad úděl“⁵², nabízí se tedy, že považuje samu sebe za člověka životem zkaženého, avšak stále ještě nedospělého ve smyslu nemoudrého.

Třefa...

Báseň *Třefa...* vypráví o nelehkém úkolu, a sice o snaze dosáhnout štěstí a duševní rovnováhy, dosáhnout zapomnění. První sloka může přijít čtenáři svojí naivitou záměrně ironická („*Třefa / Na střelnici štěstí / Obalená cukrovou vatou / Slovo / A krepem růží*“⁵³). Dále je v básni psáno o překážkách na cestě za zmíněným vytyčeným cílem, o nenechavých vzpomínkách na něco, co se člověk pokouší vytěsnit ze své mysli.

Ohlazené balvany básně...

Ohlazené balvany básně... je název melancholicky laděné básně, kde právě melancholii považuje autorka za svého hlavního nepřítele a protihráče, nad kterým se snaží zvítězit („*A melancholie / Ta řeka / Se kterou bojuji*“⁵⁴). Dodává však, že si při takovémto boji připadá marně.

Dopady...

Báseň *Dopady...* je básní o schopnosti znovu vstát a jít dál, o záchytných bodech, které tu jsou, když už člověk neví, kterým směrem se vydat, a přijde mu, že je vše ztraceno („*Dopady / Malých tragédií / Mě omývají / Jako mrtvá voda / Záblesky / Živé vody / Verše / Dotyky prstů paměti / Ve tmě pod hladinou / ... / Běžím / Když musím*“⁵⁵).

3.2 Interpretace básní z básnické sbírky Tolikrát milostně

Básnická sbírka *Tolikrát milostně* je rozdělena do tří oddílů: *Kalendář*, *Jak šel smutek* a *Tolikrát milostně*.

⁵² VÁLKOVÁ, Eva. *K moudrosti...* *Hodina vlka*. Plzeň: NAVA, 2015, s. 36. ISBN 978-80-7211-482-5.

⁵³ VÁLKOVÁ, Eva. *Třefa...* *Hodina vlka*. Plzeň: NAVA, 2015, s. 47. ISBN 978-80-7211-482-5.

⁵⁴ VÁLKOVÁ, Eva. *Ohlazené balvany básně...* *Hodina vlka*. Plzeň: NAVA, 2015, s. 60. ISBN 978-80-7211-482-5.

⁵⁵ VÁLKOVÁ, Eva. *Dopady...* *Hodina vlka*. Plzeň: NAVA, 2015, s. 63. ISBN 978-80-7211-482-5.

3.2.1 KALENDÁŘ

Protože původním záměrem Evy Válkové a ilustrátorky básnické sbírky Elen Kudrové bylo vytvořit kalendář, básně z oddílu s tímto názvem jsou inspirované právě náladou kalendářních měsíců, přičemž každý jeden měsíc odpovídá jedné básni. Oddíl však neobsahuje básní dvanáct, nýbrž třináct. Poslední, třináctá báseň nese název *Anděl...* Atmosféra daného měsíce je vždy propojena s milostnou tematikou.

Leden

Báseň *Leden* má jako samotný měsíc, kdy se z oblohy tiše snáší sních a příroda sní svůj zimní sen, klidný ráz, je jakoby beze shonu, přiměje čtenáře se na chvíli zastavit, zklidnit tělo i mysl a vnímat okolní svět pouze svými smysly. Citlivějšímu smyslovému vnímání zde napomáhá kontrast studeného a teplého a rovněž kontrast bílé a červené barvy („*Vločky / Padají / Na rozpálené rty*“⁵⁶). Báseň, stejně jako lednový čas, vzbuzuje také trochu truchlivou náladu. Autorka vhodně zasadila do poetična básně činnost z reálného, každodenního života člověka, která patří k zimnímu období („*Ty / Si nasazuješ rukavice*“⁵⁷). Záhy následuje snové vidění, které sahá za onu realitu („*Ale já vidím / Tvoje prsty / Propletené s mými / Ve snech / ...*“⁵⁸).

Únor

Únor pojednává o hlubokých citech zamilované ženy, jenž je bezmezně oddaná svému vyvolenému. Přestože si je však tato žena vědoma skutečnosti, že její vyvolený o ni nejspíše nestojí tak jako ona o něj, v lásce k němu a v pocitech štěstí jí to nebrání („*Každý / Může přečíst / Že na tebe čekám / Trochu vylekaná / I uprostřed mrazů / Jsem ... / ... / Trochu opuštěná / Ale kvetu v zimě*“⁵⁹).

Březen

Stejně jako se v březnu nejprve příroda probouzí, začíná i báseň s názvem tohoto měsíce pozvolna a opatrně („*Na milostném poli / Co začíná ve snu / Jsou zbraní i prsty / Jenom pohled na ně / Když se přibližují / Letmo dotýkají*“⁶⁰). Postupně báseň graduje tělesnými prožitky, podobně jako když po zimě přichází jaro; ledy na zamrzlé hladině řeky osvobodí

⁵⁶ VÁLKOVÁ, Eva. *Leden. Tolikrát milostně*. Plzeň: NAVA, 2020, s. 8. ISBN 978-80-7211-576-1.

⁵⁷ VÁLKOVÁ, pozn. 56.

⁵⁸ VÁLKOVÁ, pozn. 56.

⁵⁹ VÁLKOVÁ, Eva. *Únor. Tolikrát milostně*. Plzeň: NAVA, 2020, s. 9. ISBN 978-80-7211-576-1.

⁶⁰ VÁLKOVÁ, Eva. *Březen. Tolikrát milostně*. Plzeň: NAVA, 2020, s. 10. ISBN 978-80-7211-576-1.

proud vody, který může nyní opět svobodně vyrazit kupředu: „Přivalové vlny / Na podzemních řekách / Bouří jeskyněmi / Hlavy / Srdce / Břicha / ...“⁶¹.

Duben

V básni *Duben* se objevuje motiv motýlů. Zde je příroda již plně probuzená a srší z ní život, začíná opět hýřit všemi barvami, slunce začíná hrát stále tepleji, svět vypadá veseleji a člověku je lehčeji na duši. Propukají city spojené s náklonností k druhé osobě, svět vybízí ke snění a fantazírování („*Otevřel jsi / Dlaň / A motýli / Mých prstů / Sní / Jak se snesou / Uhnízdí / A nechají se zahřát / Bezpečím / A vášní / ...*“⁶²).

Květen

Báseň věnovaná květnu, měsíci lásky, svojí náladou čtenáře patrně nepřekvapí. Básni vévodí zamilovanost, vášně, bouře hormonů („*A ústa / Líbají / Tvé prsty / Tolik jisker / V kůži*“⁶³), to pověstné kouzlo okamžiku, kdy jsou dva lidé na světě pouze jeden pro druhého a svět kolem nich jako by přestal existovat, kdy není třeba ani nic říkat, jen si užívat přítomného okamžiku („*Beze slov / Dlaň v dlani*“⁶⁴). S euforickými stavy je spojená také ztráta zábran, zastření mysli („*Horká řeka / Co odnese / Strach / I rozum*“⁶⁵).

Červen

Z básně *Červen* dýchá počínající léto („*Dotkly se lehce / Jako rty*“⁶⁶), autorka zde používá podstatná jména, jež působí příjemně na smysly (*sametové květiny, hedvábné sny, vůně rosy*). Na konci básně přichází gradace a zvrát, jež autorka vyjádřila výbuchem spojeným s tělesným prožitkem, symbolizujícím představu léta v plném proudu na konci měsíce června.

Srpen

Báseň měsíce srpna se podobně jako báseň předchozího měsíce vyznačuje nedočkavostí na důvěrné chvíle s milovanou osobou strávené především vzájemným prozkoumáváním těl. Autorka se zde o sexuálních prožitcích nevyjadřuje explicitně, nýbrž velmi vzletně, poeticky („*... / Až zasvíti / Má kůže / A prsty nedočkavě / Budou hledat / Tmu uprostřed těla / Nebo stožár lampy / Až vybuchne země / Vybuchne i měsíc / Rozloží se vesmír / Poskládáš ho*“).

⁶¹ VÁLKOVÁ, pozn. 60.

⁶² VÁLKOVÁ, Eva. *Duben. Tolikrát milostně*. Plzeň: NAVA, 2020, s. 11. ISBN 978-80-7211-576-1.

⁶³ VÁLKOVÁ, Eva. *Květen. Tolikrát milostně*. Plzeň: NAVA, 2020, s. 12. ISBN 978-80-7211-576-1.

⁶⁴ VÁLKOVÁ, pozn. 63.

⁶⁵ VÁLKOVÁ, pozn. 63.

⁶⁶ VÁLKOVÁ, Eva. *Červen. Tolikrát milostně*. Plzeň: NAVA, 2020, s. 13. ISBN 978-80-7211-576-1.

znova⁶⁷). V básni svému milenci přisuzuje nadlidské, až božské schopnosti, považuje ho za někoho, kdo má moc převzít vládu nad celým světem, kdo dokáže rozložit a znovu poskládat vesmír.

Září

Báseň *Září* zasadila autorka do přímořského prostředí, o částech těla se vyjadřuje jako o pláži a o moři („*Tvoje ruka leží / Na pláži mé kůže / Vlnobití krve / Zvolna utichá*“⁶⁸). Báseň hovoří o klidu, který nastane zpravidla po nějaké bouři či po boji („*Moře štěstí / Olizuje / Podrobená těla / Podrobené duše / Opuštěné boje*“⁶⁹). Vezmeme-li v potaz charakter měsíce září, můžeme zde tento útlum symbolicky chápat jako přelom léta a podzimu, kdy léto je již v oslabení, lidé se po rozverném letním životě stahují do tepla svých domovů a taktéž příroda se po rozkvětu opět chystá zvolna ulehnout. Celou básní pak autorka popisuje scénu dvou milenců po milostném aktu.

Říjen

Básni *Říjen* autorka vyjadřuje podzimní čas, mohli bychom konstatovat, že zde ke svému partnerovi promlouvá stejně nevlídným a, obrazně řečeno, sychravým tónem, jako by se převtělila do říjnového počasí. Zjevně se dočkala nějakého zklamání a nyní odmítá svému partnerovi odpustit, nechává ho napospas vlastnímu osudu, a možná dokonce cítí potřebu se mu mstít za hoře, jež jí připravil („*To SOS / Co jsi vyťukával / Na má žebra / Po milování / Tě nezachrání / ... / Teď jsi přilepený / K nejhlubšímu moři / Za divokých bouří*“⁷⁰).

Listopad

Báseň *Listopad* je o touze ženy po jedinečných, romantických chvílích s jejím milencem; že se jedná spíše o milence než o stálého partnera, můžeme usuzovat z veršů vypovídajících o nejistotě ženy, kdy se u ní onen muž objeví a odkud právě přichází („*Když už přijdeš / Za tmy / Tak ať není / Z hrobu / Nebo z nevěstince / Ani odnikud / Ať je hebká / Tahle tma/...*“⁷¹).

V básni nalezneme oxymóra jako „*... / Je to světlo / Sluncí / Co nám patří v noci*“⁷² či „*Ať nám září tma*“⁷³.

⁶⁷ VÁLKOVÁ, Eva. Srpen. *Tolikrát milostně*. Plzeň: NAVA, 2020, s. 15. ISBN 978-80-7211-576-1.

⁶⁸ VÁLKOVÁ, Eva. Září. *Tolikrát milostně*. Plzeň: NAVA, 2020, s. 16. ISBN 978-80-7211-576-1.

⁶⁹ VÁLKOVÁ, pozn. 68.

⁷⁰ VÁLKOVÁ, Eva. Říjen. *Tolikrát milostně*. Plzeň: NAVA, 2020, s. 17. ISBN 978-80-7211-576-1.

⁷¹ VÁLKOVÁ, Eva. Listopad. *Tolikrát milostně*. Plzeň: NAVA, 2020, s. 18. ISBN 978-80-7211-576-1.

⁷² VÁLKOVÁ, pozn. 71.

⁷³ VÁLKOVÁ, pozn. 71.

Anděl...

Oddíl s názvem *Kalendář* uzavírá báseň *Anděl...* Báseň vypráví o anděli, jenž rozdělil jednu celistvou bytost na muže a ženu. Autorka chce básní vyjádřit odvěké a do dnešní doby nerozdělitelné spojení mezi mužem a ženou („*Když se tak potkají / Podají si ruku / Všechny siločáry / Uzavřou se náhle / Do obrazu ráje*“⁷⁴).

3.2.2 JAK ŠEL SMUTEK***Hodina vlka II***

Oddíl *Jak šel smutek* otevírá báseň *Hodina vlka II*. Po porovnání s básní *Hodina vlka* ze stejnojmenné sbírky si čtenář všimne, že shodným znakem těchto dvou básní je prostředí pouště. Poušť je zde symbolem vnitřní prázdnoty, jež je v básni umocněna spojením pouště a noci. Hlavní roli zde hrají raněné city způsobené nešťastnou láskou. Duševní bolest je vyjádřena skrze bolest tělesnou. Závěr básně i přesto hovoří o něčem silném v našem nitru, o něčem pevném a odolném, co nelze jen tak zneškodnit („... / *Zraňují hluboko / Něco bezbranného / Ale nezničitelného / Tak velkého / Že tomu musíme říkat jinak*“⁷⁵).

Něco...

Další báseň nesoucí název *Něco...* je o zklamání, o citech, které jsou nenávratně pryč a které by bylo marné pokoušet se znovu probouzet. Na konci básně však autorka jistou nadějí, že by v budoucnu mohla opět podlehnout, nechává, což s jejím předchozím přesvědčením působí kontrastně („*Podtrženo a sečteno / Vyhlazeno / Tady už / Neporoste a nepokvete / Ani kdybys / Zaléval a hladil / Jen možná příště*“⁷⁶). Niternou bolest přirovnává ke specifickému typu bolesti fyzické: „*Něco / Projelo duší / Silou žehličky / A zanechalo / Pálivou jizvu*“⁷⁷. Tímto chce autorka také naznačit, jaké šrámy na duši dokáže zanechat, když nás někdo, koho milujeme a komu důvěřujeme, zradí.

Mám podzimní duši...

V básni *Mám podzimní duši...* autorka, jak říká název, přirovnává stav své mysli k podzimní náladě. Nejde však o veselou podzimní scénérii s barevným listím, nýbrž o typicky nehostinný obraz podzimu, jak ho vnímají ti, co toto roční období nemají příliš rádi

⁷⁴ VÁLKOVÁ, Eva. *Anděl... Tolikrát milostně*. Plzeň: NAVA, 2020, s. 20. ISBN 978-80-7211-576-1.

⁷⁵ VÁLKOVÁ, Eva. *Hodina vlka II. Tolikrát milostně*. Plzeň: NAVA, 2020, s. 24. ISBN 978-80-7211-576-1.

⁷⁶ VÁLKOVÁ, Eva. *Něco... Tolikrát milostně*. Plzeň: NAVA, 2020, s. 25. ISBN 978-80-7211-576-1.

⁷⁷ VÁLKOVÁ, pozn. 76.

(„*Spousty / Spadaných listů / Okoralých papírů / A mlh*“⁷⁸). Báseň ovšem nemá pouze negativní a depresivní ráz – autorka se ztotožňuje se stromem a píše, že přestože má v tuto chvíli „mízy stažené do kořenů“⁷⁹, těší se na jaro.

Jako by písmena...

Za hlavní poselství básně *Jako by písmena...* můžeme považovat skutečnost, že krásná slova nejsou vším, a že jsou mnohdy dokonce velmi proradná, neboť se jimi snadno necháme ošálit, a nepoznáme tak pravou podstatu člověka, který nás jimi zahrnuje („*Nabroušené diamanty slov / Slzí v šuplíku*“⁸⁰). Ten, kdo s námi jedná upřímně a jehož city jsou ryzí, sice možná používá slova méně působivá, o to však pravdivější a hodnotnější. Jak autorka píše: „*Jako by písmena / Měla význam / Jen očerněná / Jako by / Tiskařská barva / Dodala básni třpyt*“⁸¹.

Blouznění

Báseň *Blouznění* popisuje stav, kdy člověk po někom touží tak moc („*Vlny / Nezhojitelné touhy / Jako žár magmatu / Posouvají / Desky světů*“⁸²), až se dostává mimo realitu, v noci se mu zdají neskutečné sny a on si s příchodem rána již není zcela jist, co je pravda a co bylo pouze výplodem jeho fantazie („*Barvami úsvitu / Vyblednou / Mapy pokladů / Ale za víčky / Ozvěna kopyt / Vidíš / Snad / Jednorožce / Snad / Dábla*“⁸³).

Pět podzimních básní

Následuje *Pět podzimních básní* obsahujících básně s názvy *Říjen, Já, Dušičky, Listopad* a *P.S.* Souhrnně by se o nich dalo říci, že mají melancholický tón, do jakého autorka básně s tematikou podzimu ladí ve většině případů. V poslední z pěti básní však, jak se zdá, autorka více vítá zimu nežli jaro, neboť tuší, že jaro zjitří staré rány. Jak píše: „*Sním o peřině sněhu / Zimním spánku / Než jaro přinutí / Zeleně vyklíčit / Prastaré příběhy*“⁸⁴.

⁷⁸ VÁLKOVÁ, Eva. Mám podzimní duši... *Tolikrát milostně*. Plzeň: NAVA, 2020, s. 26. ISBN 978-80-7211-576-1.

⁷⁹ VÁLKOVÁ, pozn. 78.

⁸⁰ VÁLKOVÁ, Eva. *Jako by písmena... Tolikrát milostně*. Plzeň: NAVA, 2020, s. 27. ISBN 978-80-7211-576-1.

⁸¹ VÁLKOVÁ, pozn. 80.

⁸² VÁLKOVÁ, Eva. *Blouznění. Tolikrát milostně*. Plzeň: NAVA, 2020, s. 30. ISBN 978-80-7211-576-1.

⁸³ VÁLKOVÁ, pozn. 82.

⁸⁴ VÁLKOVÁ, Eva. *P.S. Tolikrát milostně*. Plzeň: NAVA, 2020, s. 36. ISBN 978-80-7211-576-1.

Popelečná

Báseň *Popelečná* píše o tom, že minulost a budoucnost mají někdy velikou moc zasahovat do přítomnosti. Veršům „*A výheň / Minulosti a budoucnosti / Popel přítomnosti*“⁸⁵ proto můžeme rozumět tak, že to, co se již stalo, nebo to, co očekáváme, že přijde, může doslova sežehnout to, co se odehrává právě teď. Možná tato báseň může být malým poselstvím pro ty, kteří neumějí žít pro současnost, ale pořád přemýšlí nad věcmi, jež nelze změnit – ať již zpětně, či v budoucnu. Báseň hovoří také o nezvratném vlivu minulosti na přítomnost a na pravdu. O síle a někdy až destruktivním účinku takovéto pravdy se autorka zmiňuje v začátku: „*Obrána / O třpyt a kůži / Pravdou / Až na kost / Ale ve dřeni / Dávné historie / Jiné životy*“⁸⁶.

Sny

Báseň *Sny* je nostalgická, autorka zde vzpomíná na své dětství a mládí, na doby, které jsou již nenávratně pryč („*Má duše / Bydlí v domech / Které už nestojí*“⁸⁷). Tyto časy pro ni zřejmě byly veselé a naplněné šťastnými dny. I přesto, že se nedají vrátit zpátky, se k nim autorka stále vrací, a tak jako by existovaly i nadále, byť nyní už jen v jejích snech („*A přece / Tam chodím / Každou noc / Loukami / A travou až k oblakům*“⁸⁸).

Jaro

Báseň *Jaro* říká, že toto roční období nemusí nutně představovat období radostné a bezstarostné („*Květen / Je také čas / Ptáčat / Vypadlých z hnízda / A zmrzlých květů*“⁸⁹) a že jeho barvy symbolizující stav naší mysli nemusí být ani na jaře vždy jen optimistické, zářivé a pestré („*Nádhera jara / Zhnědne smrtí*“⁹⁰). Závěr však dodává, že o to zlé, co se nám děje, se mnohdy zaslouhujeme sami („*Ráj / Jsme dostali / Peklo / Si děláme sami*“⁹¹).

Držím se tvé paže...

V básni *Držím se tvé paže...* autorka promlouvá k muži, jenž pro ni znamená vše („*Ty jsi ten světadíl / Odkud jsem přišla / Kde se vylodím / Kde ztroskotám / Atlantida / Za hradbou*“).

⁸⁵ VÁLKOVÁ, Eva. *Popelečná*. *Tolikrát milostně*. Plzeň: NAVA, 2020, s. 38. ISBN 978-80-7211-576-1.

⁸⁶ VÁLKOVÁ, pozn. 85.

⁸⁷ VÁLKOVÁ, Eva. *Sny*. *Tolikrát milostně*. Plzeň: NAVA, 2020, s. 39. ISBN 978-80-7211-576-1.

⁸⁸ VÁLKOVÁ, pozn. 87.

⁸⁹ VÁLKOVÁ, Eva. *Jaro*. *Tolikrát milostně*. Plzeň: NAVA, 2020, s. 40. ISBN 978-80-7211-576-1.

⁹⁰ VÁLKOVÁ, pozn. 89.

⁹¹ VÁLKOVÁ, pozn. 89.

*reality*⁹²), hovoří o síle jejich společných milostných zážitků. K vyjádření velikosti a významu citů používá motivů zeměkoule, zejména oceánu, přičemž její vyvolený muž je pro ni na tomto širém světě jedinou záchranou („*Držím se tvé paže / Jako vesla / V záchranném člunu / Na oceánu noci / V Golfském proudu / Vzpomínek*“⁹³).

Příběh

Báseň *Příběh* je poskládána z přirovnání. Je zde popisováno ráno dvou milenců, kteří jsou přirovnáváni k různým zvířatům. Báseň začíná probuzením: „*Ráno / Jako dvě velryby / Na mělčině prostěradel*“⁹⁴. Tyto verše si můžeme obrazně vyložit tak, že dva milenci jsou jako dvě velryby vrženi z hlubin jejich společné probdělé noci v mělčinu přicházejícího rána, a právě jako zmiňovaní mořští savci se na těchto pomyslných mělčinách chvíli vzpamatovávají, než si zvyknou na nový bílý den – jak autorka báseň zakončuje, „*A nakonec / Uspání snídání / K normálnosti*“⁹⁵. Dále autorka popisuje jejich společné doteky, kterým na základě pocitů lehkosti přisoudila básnický přívlastek „motýlí“. K vyjádření nespoutanosti toho, co spolu tito milenci prožívají, je zde užito přirovnání k divokým a ušlechtilým a v některých případech dravým zvířatům: „*A jako dva sokoli / Ve spirálách / Výšky / Jako hřebci / Jako laně / Jako rysi a vlci*“⁹⁶.

Setkání

Báseň *Setkání* by mohla být označena za pohádku o motýlím princí, jenž si bezstarostně poletoval z květu na květ, až jednoho dne natrefil na majetnickou květinu, která si motýlího prince chtěla přivlastnit a mít ho jen pro sebe. Tato báseň-pohádka může skýtat ponaučení pro dospělé, že když člověk žije i ve zralých letech stále lehkomyšlným způsobem života, často střídá partnery a dlouho si mezi nimi vybírá, často poté přebere.

Příběh řeky

Báseň *Příběh řeky* popisuje vývoj milostného vztahu dvou lidí od jeho počátku až po současnost. Nejprve se láska těchto dvou lidí projevovala nesměle, postupně pak vzrůstala a přibývala na síle a důvěrnosti. Autorka o tomto vztahu vypráví jako o životě řeky: „*Naše / Řeka touhy / Byla studánkou / A zázrakem / Potůčkem mezi kameny / ... / A teď / Jako*

⁹² VÁLKOVÁ, Eva. *Držím se tvé paže... Tolikrát milostně*. Plzeň: NAVA, 2020, s. 41. ISBN 978-80-7211-576-1.

⁹³ VÁLKOVÁ, pozn. 92.

⁹⁴ VÁLKOVÁ, Eva. *Příběh. Tolikrát milostně*. Plzeň: NAVA, 2020, s. 42. ISBN 978-80-7211-576-1.

⁹⁵ VÁLKOVÁ, pozn. 94.

⁹⁶ VÁLKOVÁ, pozn. 94.

*hluboká řeka / ... / A netušené paláce podsvětí / Se všemi poklady / Jí patří*⁹⁷. Láska zamilovanému páru vlévá život do žil: „*A ve slunci / Mezi lukami / Tvoří / Zelené pásy života / Jako Nil*“⁹⁸ a oba mají chuť zažívat spolu vše zas a znovu: „*A když se mě dotkneš / Začneme znovu studánkou / Až k vodopádům*“⁹⁹.

3.2.3 TOLIKRÁT MILOSTNĚ

Bonboniéra dnů...

Báseň *Bonboniéra dnů...* je o pocitech, jaké prožíváme, když jsme zpravidla čerstvě zamilovaní a máme nasazené tak zvané růžové brýle. Pojednává o naprostém a bezpodmínečném štěstí, o nedočkavém vyhlížení každého nového dne stráveného s vyvoleným člověkem, o půvabu vzájemného objevování. Líčí opojenost, jež způsobuje, že milovaný protějšek je pro nás absolutním ideálem, kterému z našeho pohledu nic na světě nemůže konkurovat. V básni je výstižně popisováno, jak se zamilovanému člověku zdá v porovnání s jeho „idolem“ vše ostatní podružné a méněcenné a jak mu ke štěstí stačí zdánlivě bezvýznamné okamžiky („*Stačí / Že položíš / Pět prstů / Na mou kůži / A chuťové buňky / Se zalykají*“¹⁰⁰).

Jsi moje světlo...

V básni *Jsi moje světlo...* hraje opět roli harmonické souznění dvou lidí. Autorka k vyjádření tohoto souznění v básni využívá protikladu světla a tmy, elementů, jež si sice odporují, ale nemohou na světě existovat jeden bez druhého („*Jsi moje světlo / Já jsem tvá tma / A my dva / Jsme plamen svíčky*“¹⁰¹).

Taková píseň

Báseň *Taková píseň* pojednává o tom, jakou má láska moc doslova hýbat časem a celým naším niterným světem, když jí podlehneme („*A vodopády času / Se urychlují / Že budík zvoní večer*“¹⁰²). V básni autorka pasuje muže, do něhož je zamilovaná, do role hrdiny, jenž

⁹⁷ VÁLKOVÁ, Eva. Příběh řeky. *Tolikrát milostně*. Plzeň: NAVA, 2020, s. 46. ISBN 978-80-7211-576-1.

⁹⁸ VÁLKOVÁ, pozn. 97.

⁹⁹ VÁLKOVÁ, pozn. 97.

¹⁰⁰ VÁLKOVÁ, Eva. Bonboniéra dnů... *Tolikrát milostně*. Plzeň: NAVA, 2020, s. 51. ISBN 978-80-7211-576-1.

¹⁰¹ VÁLKOVÁ, Eva. Jsi moje světlo... *Tolikrát milostně*. Plzeň: NAVA, 2020, s. 56. ISBN 978-80-7211-576-1.

¹⁰² VÁLKOVÁ, Eva. Taková píseň. *Tolikrát milostně*. Plzeň: NAVA, 2020, s. 58. ISBN 978-80-7211-576-1.

ji jako v pohádce zachrání před nebezpečným drakem, který na ni v podobě těžkých stavů její mysli útočí vždy, když její „rytíř“ není poblíž („... / *A stíná sny / Jak hlavy draka / A ty se množí / Když odjíždíš*“¹⁰³).

Love song

Báseň *Love song* je báseň o touze po druhém člověku. Autorka pro její název zvolila anglický výraz, který používají zpravidla mladí lidé, a i báseň samotná má mladistvý charakter. Čtenář si může představit, že ji napsala dívka za účelem vyznání se svému milému z lásky k němu. Z básně čiší čistý, upřímný cit („*Tvoji tvář / Má láska / Tvoje oči / Má čekání / Tvoje rty / Má něha*“¹⁰⁴). Dívka sice má o splnění jejího velikého snu obavy a pochybnosti, ale stále věří, že ono přání bude vyslyšeno.

Na dobrou noc

Báseň *Na dobrou noc* je zasazena do pozdní denní doby a popisuje štěstí a spokojenost zamilovaného člověka, kterému se zdá vše líbezné („*Šťastné hvězdy / Šťastný měsíc / Krásná křídla noci*“¹⁰⁵). Je o snu, jež si zamilovaný nechává zdát. V tomto snu je vše povoleno, starosti neexistují a svět patří dvěma hlavním aktérům („*Odplouvám / Abych se tě dotkla / Ve snu / Jdu s tebou po louce / A nemusím být rozumná / Mohu tě držet za ruku / A mimo motýlů / Nás nikdo nepotká*“¹⁰⁶).

Všechny...

Báseň *Všechny...* vyjadřuje naprostou oddanost člověka člověku, stav, kdy se doslova celý svět vnímaný ať již šťastně, či nešťastně zamilovaným člověkem soustřeďuje k jedinému bodu, a tím je ten, do koho je tento člověk zamilován. Oxymóron „*Všechny / Denní hvězdy / ... / Se otáčejí / Kam jdeš*“¹⁰⁷ dokazuje mnohdy až za hranice zdravého rozumu sahající intenzitu citu, vlivem něhož se pro zamilovaného člověka stává možným i nemožné, uskutečnitelným i neuskutečnitelné.

Ostny květin...

Ostny květin... je báseň o lásce navenek nádherné jako květina, ale proradné, neboť dokáže bolestivě ranit. Jejími oběťmi se stávají ti bezelstní, kteří se jí odevzdají a odhalí jí celou svoji

¹⁰³ VÁLKOVÁ, pozn. 102.

¹⁰⁴ VÁLKOVÁ, Eva. *Love song. Tolikrát milostně*. Plzeň: NAVA, 2020, s. 59. ISBN 978-80-7211-576-1.

¹⁰⁵ VÁLKOVÁ, Eva. *Na dobrou noc. Tolikrát milostně*. Plzeň: NAVA, 2020, s. 60. ISBN 978-80-7211-576-1.

¹⁰⁶ VÁLKOVÁ, pozn. 105.

¹⁰⁷ VÁLKOVÁ, Eva. *Všechny... Tolikrát milostně*. Plzeň: NAVA, 2020, s. 61. ISBN 978-80-7211-576-1.

podstatu, může se jí však podařit znovu oklamat i ty životem zkušenější („*Zraňují / Bosá chodidla / Bezbranné pohledy / I zkušená srdce*“¹⁰⁸). Pokračování básně naznačuje, že i přes bolest, kterou nám láska způsobuje, se nevzdáváme svých tajných snů a přání, a když nás jedna láska zradí, vzápětí další lásce podléháme. Jde tedy o jakýsi koloběh („*Můžeš sny / Zahnat do ohrad / Ale odletí / Jako obláčky / Jako mraky / A vyprší / A zalijí / Květiny / Ty rudé / Voňavé / Růže*“¹⁰⁹).

Jako když...

V básni *Jako když...* autorka hovoří o zradě člověkem, kterému kdysi důvěřovala a který její důvěru zklamal. Přesto ho však neztratila, neboť k němu chová jisté city („*Ale dál / Věřím / V řeku*“¹¹⁰). Za účelem vyjádření této nevyzpytatelnosti využívá autorka symbolu říčních kamenů, jež mohou člověku sloužit jako opora při chůzi ve vodě, stejně jako mu mohou pohyb výrazně ztížit a zneprzyjemnit.

Po hedvábné cestě

Oddíl *Tolikrát milostně* i celou stejnojmennou sbírku uzavírá báseň *Po hedvábné cestě*. Je zasazena do exotického prostředí a za pomoci popisu cizokrajné scenérie pojednává o blahodárnosti lásky a o kouzlu momentů dvou milenců („*Po hedvábné cestě / Tvoji kůže / Velbloudi mých prstů / V karavanách táhnou / A všechny oázy / Kde jsi jim dal napít / Všechny palmové listy / S tvými slovy / Mi dávají / Život*“¹¹¹).

3.3 KOMPARACE BÁSNICKÝCH SBÍREK *HODINA VLKA* A *TOLIKRÁT MILOSTNĚ*

Na závěr interpretace vybraných básní z básnických sbírek *Hodina vlka* a *Tolikrát milostně* jsem provedla jejich sumární komparaci. Následující komparace již neuvádí konkrétní příklady níže zmiňovaných jevů, pouze na základě analýzy jednotlivých básní z těchto dvou děl shrnuje jejich nejvýraznější společné a odlišné znaky.

Hlavním tematickým rysem obou sbírek je milostný vztah mezi mužem a ženou, a to hned v několika podobách. Jednou z forem je nešťastná láska. Básně s námětem nešťastné lásky,

¹⁰⁸ VÁLKOVÁ, Eva. Ostny květin... *Tolikrát milostně*. Plzeň: NAVA, 2020, s. 62. ISBN 978-80-7211-576-1.

¹⁰⁹ VÁLKOVÁ, pozn. 108.

¹¹⁰ VÁLKOVÁ, Eva. Jako když... *Tolikrát milostně*. Plzeň: NAVA, 2020, s. 65. ISBN 978-80-7211-576-1.

¹¹¹ VÁLKOVÁ, Eva. Po hedvábné cestě. *Tolikrát milostně*. Plzeň: NAVA, 2020, s. 68. ISBN 978-80-7211-576-1.

kteřé se většinou nesou v melancholickém, pesimistickém tónu, nalezneme častěji v básnické sbírce *Hodina vlka* nežli ve sbírce *Tolikrát milostně*. V náladě takovýchto básní, ať již jedné či druhé sbírky, někdy převládá spíše smutek a nostalgie, jindy drama, zoufalství, pocity marnosti a také zášť vůči bývalému partnerovi. Ne vždy je však vše ztraceno – pomyslnou tečkou některých básní je záblesk naděje na lepší časy, na nový začátek, či dokonce na odpuštění. Básně přitom často obsahují motivy smrti. Na pomezí šťastné a nešťastné lásky se nachází toužení po přízni druhého člověka, směřující v obou sbírkách ve většině případů spíše k nadějnému nežli beznadějnému doufání v jeho vyplnění. Nejvíce básní o lásce naplněné štěstím se nacházejí v oddílu s názvem *Tolikrát milostně* stejnojmenné sbírky. Vyznačují se čistým, upřímným citem, blažeností, okouzlením, radostí ze života, euforií, oddaností i naivitou. V *Hodině vlka* nalézají takovéto básně uplatnění pouze zřídka. Jak šťastná, tak i nešťastná láska mívají v básních za následek zveličené vnímání okolního světa.

Básně EGY Válkové nesou poměrně značné množství surrealistických prvků, což je patrně důvodem, proč bývá veřejností často přiřazována právě k surrealismu. V básních téměř vždy zachycuje své okamžité niterné stavy a prožitky, velmi často v nich dochází k prolínání snu a skutečnosti, ke spojení světa reálného a fantastického, k mísení strachu, zoufalství a beznaděje s náhlou nadějí, radostí a štěstím.

Básně obou sbírek jsou bohaté na básnické prostředky, z nichž nejčastěji se objevují protiklady, básnické přívlastky, přirovnání či gradace. Autorka rovněž využívá tematiky ročních období a symbolů barev a přírody, přičemž jejich podoba závisí na naladění básní. Zatímco tedy v těch pesimističtějších převládají barvy tmavší a obrazy podzimní či zimní krajiny, symboly a barvy kvetoucí přírody se vyskytují v básních radostnější povahy a početnější zastoupení mají vzhledem k jejímu celkově optimističtějšímu rázu ve sbírce *Tolikrát milostně*. V básních sbírek čtenář několikrát natrefí na symbol motýla. Část motýlího těla je dokonce znázorněná na obálce sbírky *Hodina vlka*, ilustrované Jiřím Posledním.

ZÁVĚR

Cílů stanovených v úvodu mé bakalářské práce se mi dle mého názoru podařilo dosáhnout.

Na základě načerpaných znalostí o životě a literární dráze Evy Válkové byl sestaven její medailon, který pojednává o nejdůležitějších aspektech její tvorby, to znamená, čím se autorka zabývá, s kým spolupracovala, jaká díla jí vyšla, ve kterých časopisech a sbornících svoji práci publikovala či jaká ocenění získala. Rozhovor s Evou Válkovou, nacházející se pod medailonem, poskytuje odpovědi na dvacet mnou položených dotazů. Vnímám ho jako veliký přínos pro celou svoji bakalářskou práci, neboť mi spisovatelka prozradila mnoho jednak poutavých, jednak významných skutečností o sobě a své literární tvorbě, o tom, jak se k psaní dostala, jaké osobnosti ji na její cestě doprovázely a doprovází, jaké zkušenosti na ni měly největší vliv a další cenné informace.

Při psaní kapitoly věnované publikaci tvorby Evy Válkové v číslech plzeňského regionálního periodika *Plž* jsem si v elektronické podobě dostupná čísla prohlédla a zaměřila jsem se na ty rubriky, v nichž figurovalo jméno spisovatelky Válkové. Tato část mé práce popisuje, co konkrétně z literární produkce autorky dané číslo zveřejňuje, popřípadě jakou další roli v něm její jméno hraje. Výsledkem je, že ve většině případů byla v číslech otištěna její poezie, próza v podobě autorčiných terapeutických pohádek se začala objevovat v číslech posledních let a několikrát se v souvislosti s ní v časopisu vyskytlo jméno Karla Šebka, s nímž spisovatelka psala společné básně.

Ve vlastním rozboru básnických sbírek *Hodina vlka* a *Tolikrát milostně* jsou vyloženy významy básní a interpretována sdělení, jež nám jejich prostřednictvím spisovatelka předává. Daný text jsem si vždy nejprve přečetla, abych jej uchopila jako celek, a poté jsem přešla k jednotlivým veršům a strofám. Mé myšlenky jsou dosvědčeny přímými citacemi z básní. U některých básnických textů je poukázáno rovněž na užití umělecké jazykové prostředky. Následně provedená komparace slouží k uvědomění si klíčových shodných i odlišných znaků a vlastností obou sbírek.

RESUMÉ

Bakalářskou práci jsem zaměřila na literární tvorbu Evy Válkové. Hlavní část práce tvoří interpretace vybraných básní ze dvou jejích básnických sbírek. Analýza se zabývá především výkladem významu básní. V některých případech poukazuje rovněž na jazykové zvláštnosti textu.

Na základě analýzy a interpretace básní je provedena komparace básnických sbírek, v níž jsou shrnuty a popsány jejich nejvýraznější shodné a odlišné znaky.

Z komparace vyplynulo, že mezi shodné vlastnosti patří především milostná tematika, tematika ročních období a surrealistické prvky jako zachycení okamžitých niterných stavů člověka, prolínání snu a skutečnosti či střídání protichůdných pocitů zoufalství na jedné straně a naděje na straně druhé. Vlivem těchto prvků bývá autorka řazena mezi surrealisty, přestože ona o sobě netvrdí totéž. Brání jí v tom zejména výše zmiňované milostné náměty. V básních je opakovaně využíváno symbolů barev a přírody, z uměleckých jazykových prostředků se hojně vyskytují protiklady, básnické přívlastky, přirovnání či gradace. Co se týče odlišných prvků, těch lze jmenovat podstatně méně, dalo by se však říci, že sbírka *Hodina vlka* má oproti sbírce *Tolikrát milostně* celkově pesimističtější naladění.

SUMMARY

My bachelor's thesis is aimed at the authorship of Eva Válková. The main part of the work is comprised of an analysis of selected poems from two of her collections of poems. The analysis deals mainly with the interpretation of their meaning. In some cases, it also points to the linguistic peculiarities of the text.

Based on the analysis, a comparison of the two collections of poems is made. In the comparison, their most significant identical and different features are summarized and described.

The comparison showed that the identical features include primarily the amorous theme, theme of the seasons of the year and surrealistic elements such as the depiction of the immediate inner states of a human, mingling of a dream and reality or changing of opposed feelings of despair on one hand and hope on the other hand. Due to these elements, the author is classified as a surrealist, although she does not claim the same about herself: particularly the above-mentioned amorous matters prevent her from doing so. In the poems, symbols of colours and nature are repeatedly used. When it comes to the linguistic means, opposites, epithets, comparisons or gradation are abundant in the poems. As far as the different elements are concerned, much less can be mentioned. Nevertheless, all in all, it could be said that the collection of poems entitled *Hodina vlka* has more pessimistic tone than the one entitled *Tolikrát milostně*.

SEZNAM LITERATURY

ČECHURA, Milan. *Plzeňský literární almanach 2015: Sborník prací členů Střediska západočeských spisovatelů v Plzni*. Praha: Havlíček Brain Team, 2015. ISBN 978-80-87109-63-2.

NADEAU, Maurice. *Dějiny surrealismu a Surrealistické dokumenty*. Olomouc: Votobia, 1994. ISBN 80-85619-63-6.

Bud' báseň, anebo štěstí?. NOVOTNÝ, Vladimír. *Krásnodoušky: Západočeští autoři a jejich knihy*. Týn nad Vltavou: Nová Forma, 2016, s. 111-113. ISBN 978-80-7453-708-0.

VÁLKOVÁ, Eva. *Tolikrát milostně*. Plzeň: NAVA, 2020. ISBN 978-80-7211-576-1.

VÁLKOVÁ, Eva. *Hodina vlka*. Plzeň: NAVA, 2015. ISBN 978-80-7211-482-5.

Eva Válková: Životopis. *Databazeknih.cz* [online]. Praha: Databaze knih, c2008-2022 [cit. 2022-03-26]. Dostupné z: <https://www.databazeknih.cz/zivotopis/eva-valkova-19519>

Plž – Plzeňský literární život. *Knihovna Plzeň* [online]. Plzeň: Knihovna města Plzně, 2016 [cit. 2022-02-12]. Dostupné z: <https://knihovna.plzen.eu/e-knihovna/vydane-publikace/plz-plzensky-literarni-zivot.aspx>

Plž: Plzeňský literární život [online]. XIX. 2020 [cit. 2022-02-12]. Dostupné z: https://knihovna.plzen.eu/Files/knihovnamp/e_knihovna/Plz/Plz_20/Plz_11_20.pdf

Plž: Plzeňský literární život [online]. XIX. 2020 [cit. 2022-02-12]. Dostupné z: https://knihovna.plzen.eu/Files/knihovnamp/e_knihovna/Plz/Plz_20/Plz_06_20.pdf

Plž: Plzeňský literární život [online]. XIX. 2020 [cit. 2022-02-12]. Dostupné z: https://knihovna.plzen.eu/Files/knihovnamp/e_knihovna/Plz/Plz_20/Plz_04_20.pdf

Plž: Plzeňský literární život [online]. XVII. 2018 [cit. 2022-02-12]. Dostupné z:
https://knihovna.plzen.eu/Files/knihovnamp/e_knihovna/Plz/Plz_18/Plz_12_18.pdf

Plž: Plzeňský literární život [online]. V. 2006 [cit. 2022-02-12]. Dostupné z:
https://knihovna.plzen.eu/Files/knihovnamp/e_knihovna/Plz/Plz_06/Plz_04_06_web.pdf

Plž: Plzeňský literární život [online]. IV. 2005 [cit. 2022-02-12]. Dostupné z:
https://knihovna.plzen.eu/Files/knihovnamp/e_knihovna/Plz/Plz_05/Plz_09_05_web.pdf

Plž: Plzeňský literární život [online]. IV. 2005 [cit. 2022-02-12]. Dostupné z:
https://knihovna.plzen.eu/Files/knihovnamp/e_knihovna/Plz/Plz_05/Plz_04_05_web.pdf

Plž: Plzeňský literární život [online]. III. 2004 [cit. 2022-02-12]. Dostupné z:
https://knihovna.plzen.eu/Files/knihovnamp/e_knihovna/Plz/Plz_04/Plz_10_04_web.pdf